

[Handelsministeren.]

haft med Spritfabrikkerne. Jeg skal ikke gaa stærkt ind paa en Kritik af de stillede Ændringsforslag. Jeg kan i øvrigt ogsaa slutte mig til de udførlige Udtalelser, som Ordføreren for Udvalget fremsatte, idet jeg i Tilslutning til hans Udtalelser kan anbefale at stemme for det af mig selv under Nr. 5 til § 1 stillede Ændringsforslag og at stemme imod de øvrige Ændringsforslag.

Jeg har dog nogle enkelte Bemærkninger at gøre til, hvad der er fremført om Detailspørgsmaal. Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup sagde, at der var jo levnet de forskellige Led i Produktionen og Omsætningen af de Produkter, som der her er Tale om, en særdeles rigelig Avance. Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup gjorde op, hvorledes Forholdet havde udviklet sig, hvilken Stigning der har været i en bestemt Vares Pris gennem et Tidsrum af 30 Aar, og naaede til det Resultat, at Detailavancen f. Eks. var meget høj og, forstod jeg det ærede Medlem ret, alt for høj.

Dette skal jeg paa ingen Maade bestride, lige saa lidt som jeg skal bestride, at der har været levnet Spritfabrikkerne en for stor Avance, saaledes som Avancen har givet sig Udtryk under den hidtil gældende Ordning. Men jeg maa gøre det ærede Medlem Hr. Himmelstrup opmærksom paa, at ifølge den hidtidige Ordning har Prisspørgsmaalet, Avancespørgsmaalet, Detailavancespørgsmaalet været afgjort af Tilsynsraadet, uden at Handelsministeren har været blandet ind i det. Det har Tilsynsraadet kunnet gøre uden at spørge Handelsministeren og har ogsaa gjort det. Derfor falder ogsaa den Anke, som det ærede Medlem Hr. Himmelstrup fremførte, og som ganske utvivlsomt var rettet mod Handelsministeren og vistnok specielt mod den nuværende Handelsminister, lidt ved Siden af. Jeg tror, det ærede Medlem maa gaa andetsteds hen med den, hvis der overhovedet kan rettes nogen Anke mod det, der er fastsat.

Jeg maa nu sige, at de absolutte Tal ikke uden videre markerer, at Avancen er enten for høj eller for lav. Der er saa mange Forhold, der maa tages i Betragtning: for det første den kolossale Reduktion, der for Drikkespirituss Vedkommende har fundet Sted af det Kvantum, der kan sælges i Butikkerne, og for det andet de store Beløb, de enkelte Produkter koster i Forhold til tidligere.

Men, som sagt, jeg skal paa ingen Maade komme ind paa den Betragtning, at Prisspørgsmaalet ikke har sin Betydning, og at der ikke kan blive Tale om at reducere

baade i den ene og den anden Henseende; det er ikke blot Detailhandelen, men ogsaa Fabrikkerne, der har haft meget stor Fortjeneste under den hidtidige Ordning. Men nu foreslaas der jo andre Regler. Lovforslaget gaar netop ud paa at give Ministeren Mulighed for at gennemføre andre Regler end de hidtil gældende, og deraf vil naturligvis ogsaa følge, at der træffes andre Bestemmelser med Hensyn til Fastsættelsen af den Fortjeneste, der levnes baade i den ene og den anden Henseende.

Endelig vil jeg gøre et Par Bemærkninger om det Spørgsmaal, der efterhaanden har antaget en næsten faretruende Karakter i Henseende til, om det bliver muligt at faa Lovforslaget gennemført eller ikke, nemlig Spørgsmaalet om, hvilken Pris der skal betales af Spritfabrikkerne for den forholdsvis begrænsede Mængde Kartoffler, der anvendes i Spritfabrikationen. Jeg maa først sige, at jeg meget indstændigt maa fraraade Vedtagelse af det Ændringsforslag, som i saa Henseende er stillet af Venstre, alene af den Grund, at det vil være urimeligt at have to forskellige Kartoffelpriser, saaledes at det ligefrem ved Lovbestemmelse fastsættes, hvad der skal betales for Kartoffler i den ene Del af Landet i Modsætning til, hvad man maa nøjes med at kunne kræve i den anden Del af Landet. Man vil her fastsætte en højere Pris paa de Kartoffler, der avles i det østlige og nordlige Jylland, end der ved Lov er fastsat paa de Kartoffler, der avles i de allermagreste Egne af Jylland, de midtjyske og de vestjyske Egne.

Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup paastod, at noget saadant meget let kunde gøres, at det under ingen Omstændigheder kunde volde nogen som helst Vanskelighed i Praksis, og at det ikke kunde skabe Konsekvenser af nogen Art. Men dette kan det ærede Medlem ikke mene. Kartoffelmelsfabrikkerne, som vi nu har her i Landet i et Antal af 7, er bygget i indeværende og sidste Aar med store Ofre fra Statens Side, fra Pengeinstitutionernes, Sparekassers og Bankers Side, og fra privates og Kommuners Side. Millionbeløb er anvendt paa at bygge disse Fabriker, hvoraf de fleste nu er sat i Drift, medens Resten vil blive det i Løbet af forholdsvis kort Tid.

Disse Fabrikkers Kapacitet skulde knebent efter de Beregninger, vi har foretaget, være tilstrækkelig til at sikre en Produktion, der svarede til Forbruget af Kartoffelmel her i Landet. Men nu er det jo ganske afgørende — vi kan allerede nu skønne det af de forhøjede Kartoffelmelspriser, som bekræfter det —, at høje Priser paa den Vare,